

Obrađena informacija: Prva laboratorijska vježba

Rijeke imaju veliki gospodarski značaj, od termoelektrana i nuklearnih elektrana kojima su rijeke nužne za rad, javne vodopadskربة do poljoprivrede i transporta. Premda ljudi danas uvelike upravljaju vodotlocima, uslijed vremenskih prilika ipak može doći do poplava, erozija tla i sličnih prirodnih nepogoda. Kako bismo se mogli na vrijeme pripremiti za potencijalne probleme, potrebno je istražiti ponašanje rijeka na temelju višegodišnjih praćenja vodostaja. U ovoj laboratorijskoj vježbi ćete analizirati vodostaje rijeke Save kroz period od 25 godina.

Unutar komprimiranog direktorija u kojem se nalazi ova bilježnica, nalazi se i .mat datoteka s podacima o vodostaju rijeke Save u periodu od 1.1.1982. do 31.12.2007. Svaki podatak označava jedan dan mjerenja vodostaja.

Vježba se izvodi u Pythonu/Google Colabu, a sve naredbe potrebne za provedbu vježbe te njihova objašnjenja dana su u predavanju. Ova laboratorijska vježba nosi 3 boda.

Kad ste gotovi s vježbom, na Moodle postavite pdf izvješće s vježbe (pdf izvješće možete generirati s naredbom File-Print-Location: PDF).

1. Učitajte biblioteke: NumPy, matplotlib.pyplot, scipy.fft, signal iz scipy te pywt.

```
In [ ]: import numpy as np
import matplotlib.pyplot as plt
from scipy import signal
from scipy import fftpack
import pywt
```

2. Učitajte podatke o vodostaju iz .mat datoteke koja se nalazi unutar istog komprimiranog direktorija. Učitani podaci su spremjeni u rječnik. Izdvojite ključ i pripadne podatke o vodostajima te po potrebi smanjite dimenziju.

Savjet: .mat datoteku učitajte sa svog Google Drivea (unutar mape Colab Notebooks na svom Google Driveu postavite .mat datoteku). Ostali savjeti nalaze se u slijedećem programskom odsječku.

```
In [ ]: #Učitavanje podataka iz lokalnog direktorija
from scipy import io
kobas_iz_matlaba = io.loadmat("./3.01kobas.mat")
print(kobas_iz_matlaba)

{'__header__': b'MATLAB 5.0 MAT-file, Platform: MACI64, Created on: Sat Oct 10 13:46:29 2020', '__version__': '1.0', '__globals__': [], 'kobas': array([[661,
      [674],
      [685],
      ...,
      [242],
      [238],
      [238]], dtype=uint16)]

In [ ]: water_level = kobas_iz_matlaba['kobas']
water_level = np.squeeze(water_level)
print(water_level.size)
print(water_level.shape)

9496
(9496,)
```

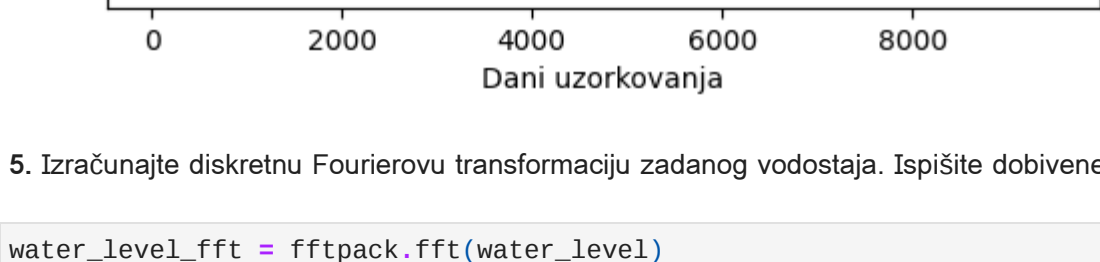
3. Ispišite: broj dana za koje postoje podaci o vodostajima, srednju vrijednost vodostaja, standardnu devijaciju, minimalnu vrijednost, maksimalnu vrijednost te median.

```
In [ ]: #podaci se nalaze pod ključem 'kobas' unutar rječnika kobas_iz_matlaba
print("Broj uzorkovanja:", len(water_level))
print("Srednja vrijednost uzorkovanja:", np.mean(water_level))
print("Standardna devijacija uzorkovanja:", np.std(water_level))
print("Minimalna vrijednost:", np.min(water_level))
print("Maksimalna vrijednost uzorkovanja:", np.max(water_level))
print("Sortiranje podataka:", np.sort(water_level))
print("Median uzorkovanja:", np.median(water_level))

Broj uzorkovanja: 9496
Srednja vrijednost uzorkovanja : 294.25758213984825
Standardna devijacija uzorkovanja: 183.89167165945507
Minimalna vrijednost: 17
Maksimalna vrijednost uzorkovanja: 878
Sortiranje podataka: [ 17 19 19 ... 877 877 878]
Median uzorkovanja: 255.0
```

4. Nacrtajte vodostaj. Obilježite x i y os te naslov slike.

```
In [ ]: plt.figure()
plt.plot(water_level)
plt.xlabel("Dani uzorkovanja")
plt.ylabel("Razina vode")
plt.title("Razine vode tokom vremena")
plt.show()
```

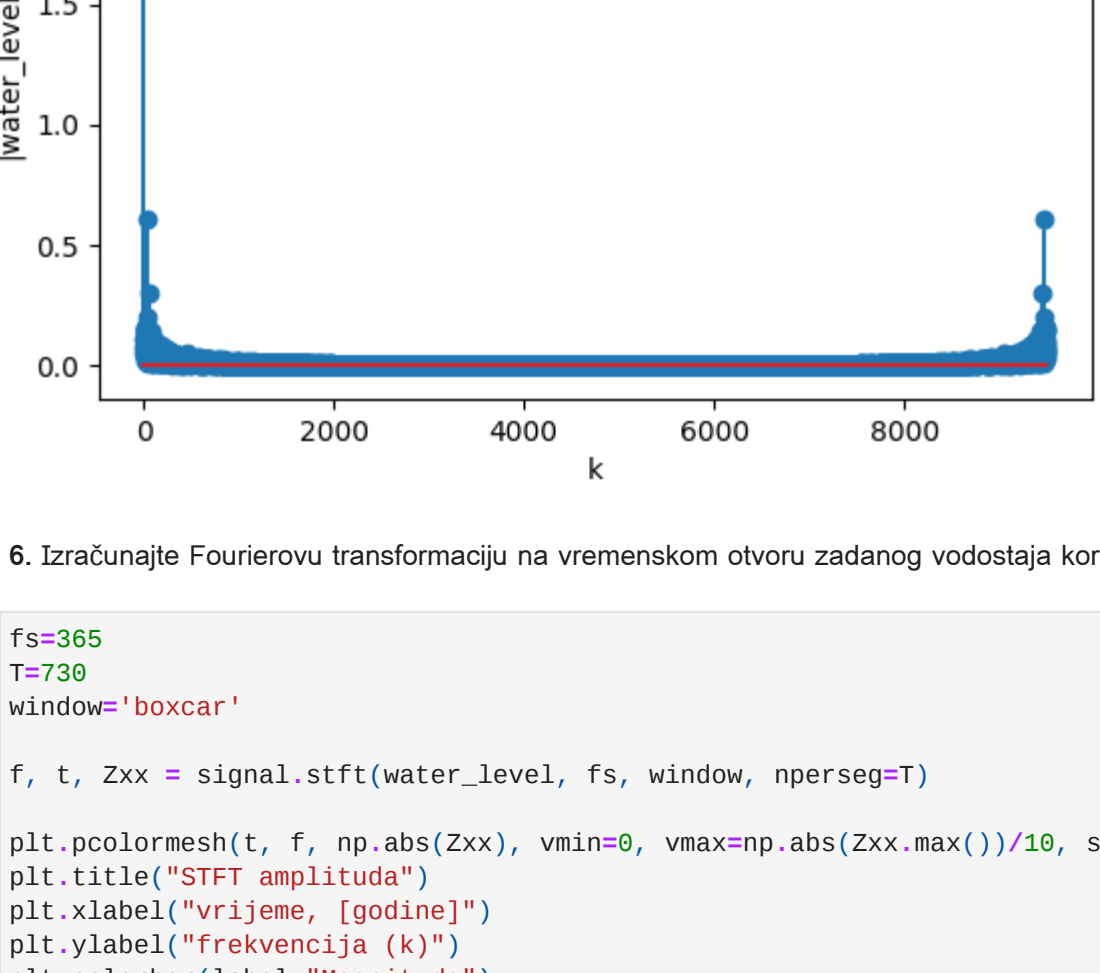

5. Izračunajte diskretnu Fourierovu transformaciju zadanog vodostaja. Ispišite dobivene vrijednosti. Nacrtajte apsolutnu vrijednost dobivenih koeficijenata.

```
In [ ]: water_level_fft = fftpack.fft(water_level)
print(f"Fourierova transformacija vodostaja: {water_level_fft}")

plt.figure()
plt.stem(abs(water_level_fft))
plt.title("Fourierova transformacija vodostaja")
plt.xlabel("k")
plt.ylabel(f"|water_level_fft(k)|")
plt.show()

Fourierova transformacija vodostaja : [2794270. -0. -9312.52756202+49784.33987081j
88617.82235263-75905.53826228j ... -75144.8689581 -38486.78122837j
88617.82235263+75905.53826228j -9312.52756202-49784.33987081j]
```

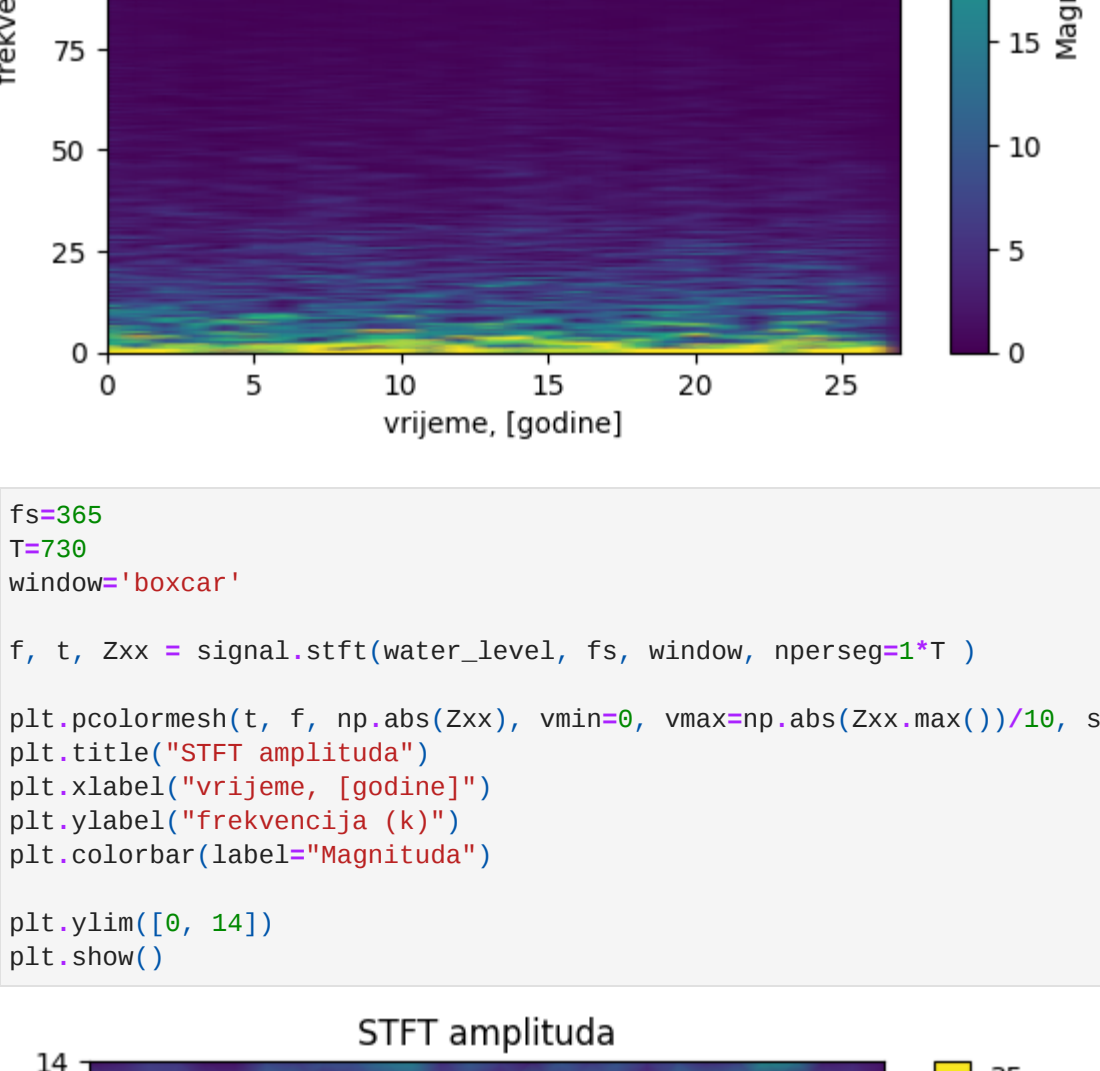

6. Izračunajte Fourierovu transformaciju na vremenskom otvoru zadanog vodostaja koristeći pravokutni otvor širine 2 godine. Prikazite rezultat pomoću pcolormesh. Odgovorite: koje frekvencije su vidljive u vodostaju? Koje godine se javljaju?

```
In [ ]: fs=365
T=730
window='boxcar'

f, t, Zxx = signal.stft(water_level, fs, window, nperseg=T)

plt.pcolormesh(t, f, np.abs(Zxx), vmin=0, vmax=np.abs(Zxx.max())/10, shading='gouraud')
plt.title("STFT amplituda")
plt.xlabel("vrijeme, [godine]")
plt.ylabel("frekvencija (k)")
plt.colorbar(label="Magnituda")
plt.show()
```

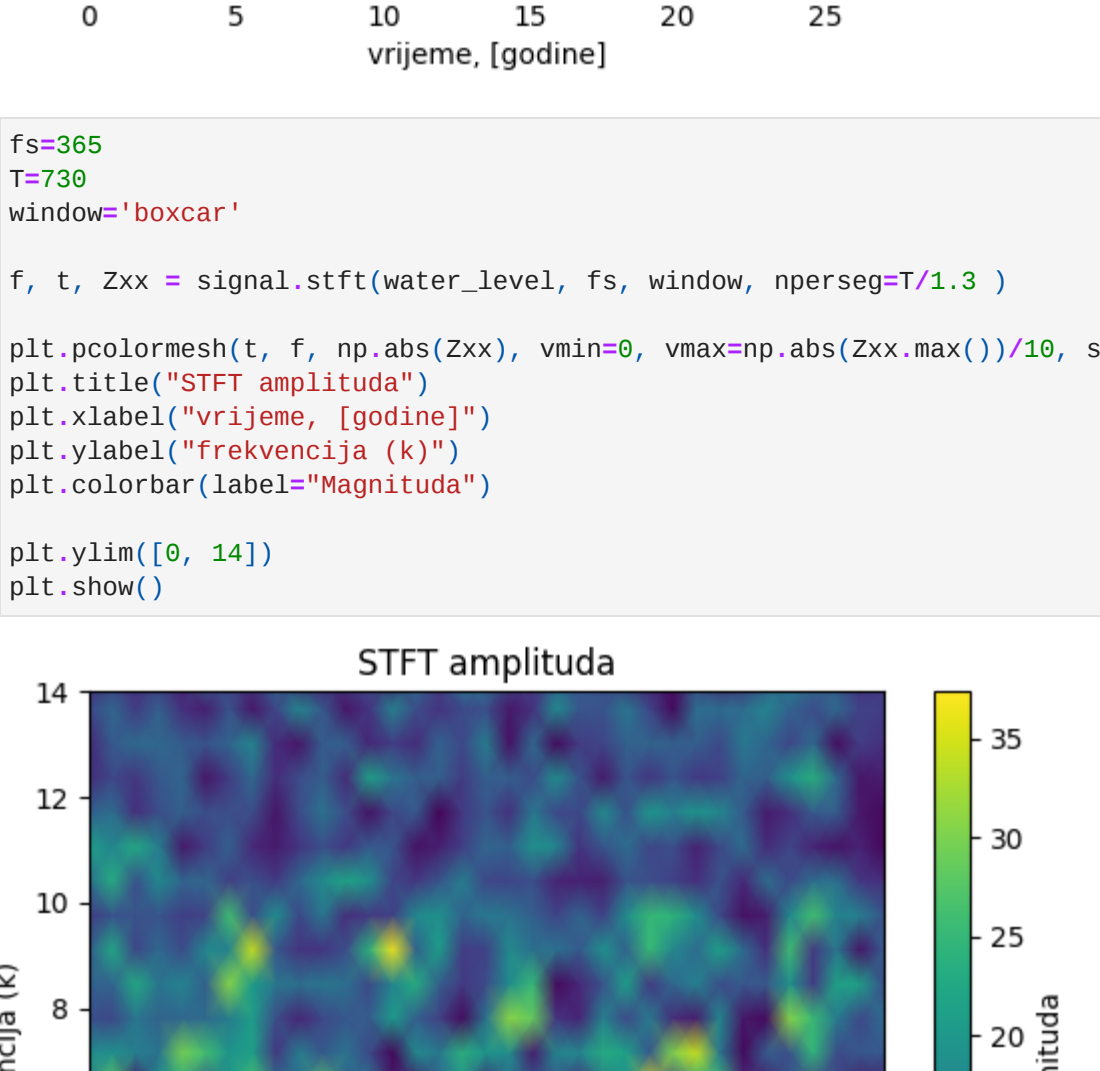


```
In [ ]: fs=365
T=730
window='boxcar'

f, t, Zxx = signal.stft(water_level, fs, window, nperseg=1*T)

plt.pcolormesh(t, f, np.abs(Zxx), vmin=0, vmax=np.abs(Zxx.max())/10, shading='gouraud')
plt.title("STFT amplituda")
plt.xlabel("vrijeme, [godine]")
plt.ylabel("frekvencija (k)")
plt.colorbar(label="Magnituda")

plt.ylim([0, 14])
plt.show()
```



```
In [ ]: fs=365
T=730
window='boxcar'

f, t, Zxx = signal.stft(water_level, fs, window, nperseg=T/1/3)

plt.pcolormesh(t, f, np.abs(Zxx), vmin=0, vmax=np.abs(Zxx.max())/10, shading='gouraud')
plt.title("STFT amplituda")
plt.xlabel("vrijeme, [godine]")
plt.ylabel("frekvencija (k)")
plt.colorbar(label="Magnituda")

plt.ylim([0, 14])
plt.show()
```


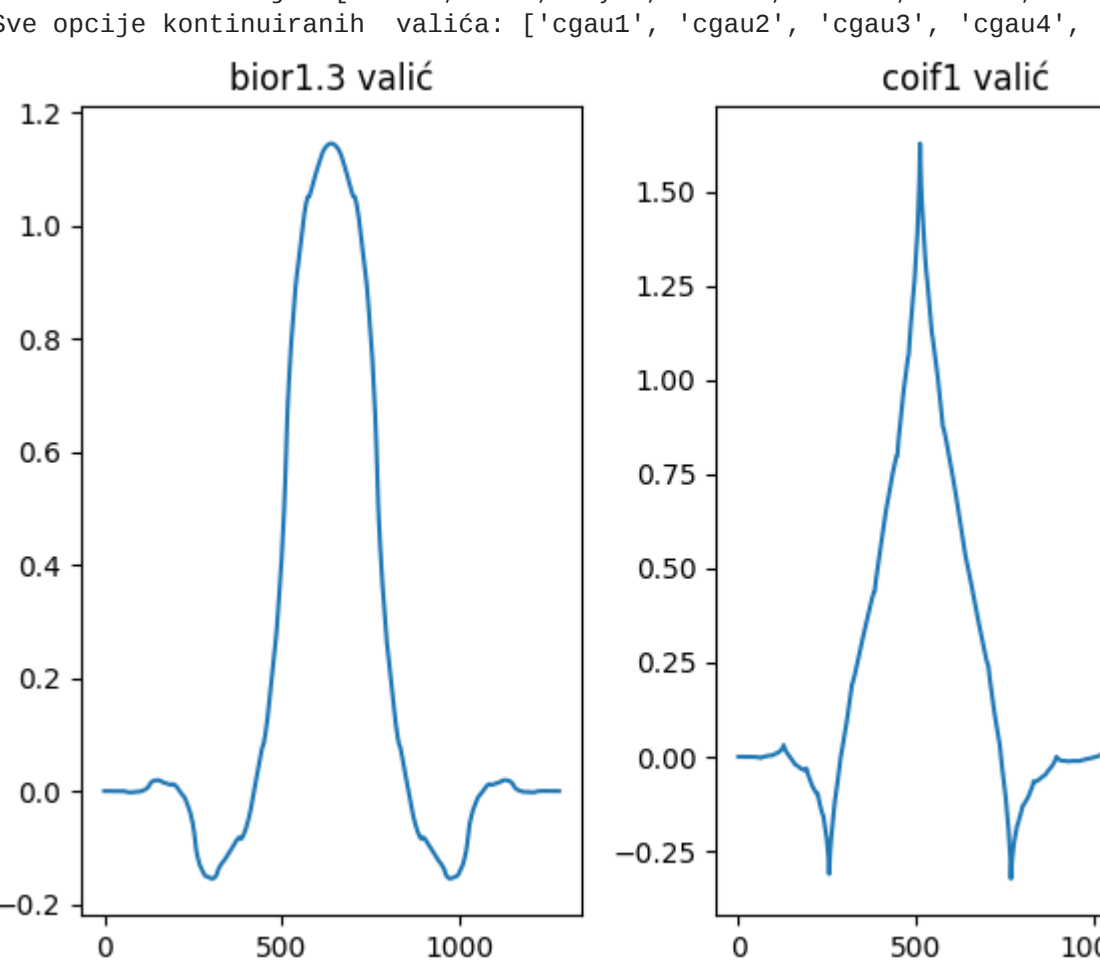
ODGOVOR: Vidljive su frekvencije/godine: k = 1 -> 2 godine, k = 2 -> godina, k = 4 -> 6 mjeseci, k = 5 -> (24/5) 4 mjeseci 24 dana, k = 6 -> 4 mjeseca

7. Upotrijebite drugu širinu otvora (po izboru) i ponovite prethodni zadatak. Ispišite koju širinu ste upotrijebili. Objasnite razlike u dobivenim slikama.

```
In [ ]: fs=365
T=730
window='hamming'

f, t, Zxx = signal.stft(water_level, fs, window, nperseg=T)

plt.pcolormesh(t, f, np.abs(Zxx), vmin=0, vmax=np.abs(Zxx.max())/10, shading='gouraud')
plt.title("STFT amplituda")
plt.xlabel("vrijeme, [godine]")
plt.ylabel("frekvencija (k)")
plt.colorbar(label="Magnituda")
plt.show()
```


ODGOVOR: Pod zadatkom 6 sam obavio ovo, kako bih bolje vizualizirao frekvencije koje su se pojavljivale te kako bih mogao vidjeti trenutke u vremenu. Uzeo sam vremenski okvir 1/3, dok je temeljni period T dvije godine. 3T period te vizualizacija frekvenciju u intervalu [0,16] je bila korisna kako bih zaključio koje se frekvencije pojavljuju. U oba slučaja je korišten 'boxcar' prozor, vizualizacija s npr Hamming prozorom i period T=730 slijedi.

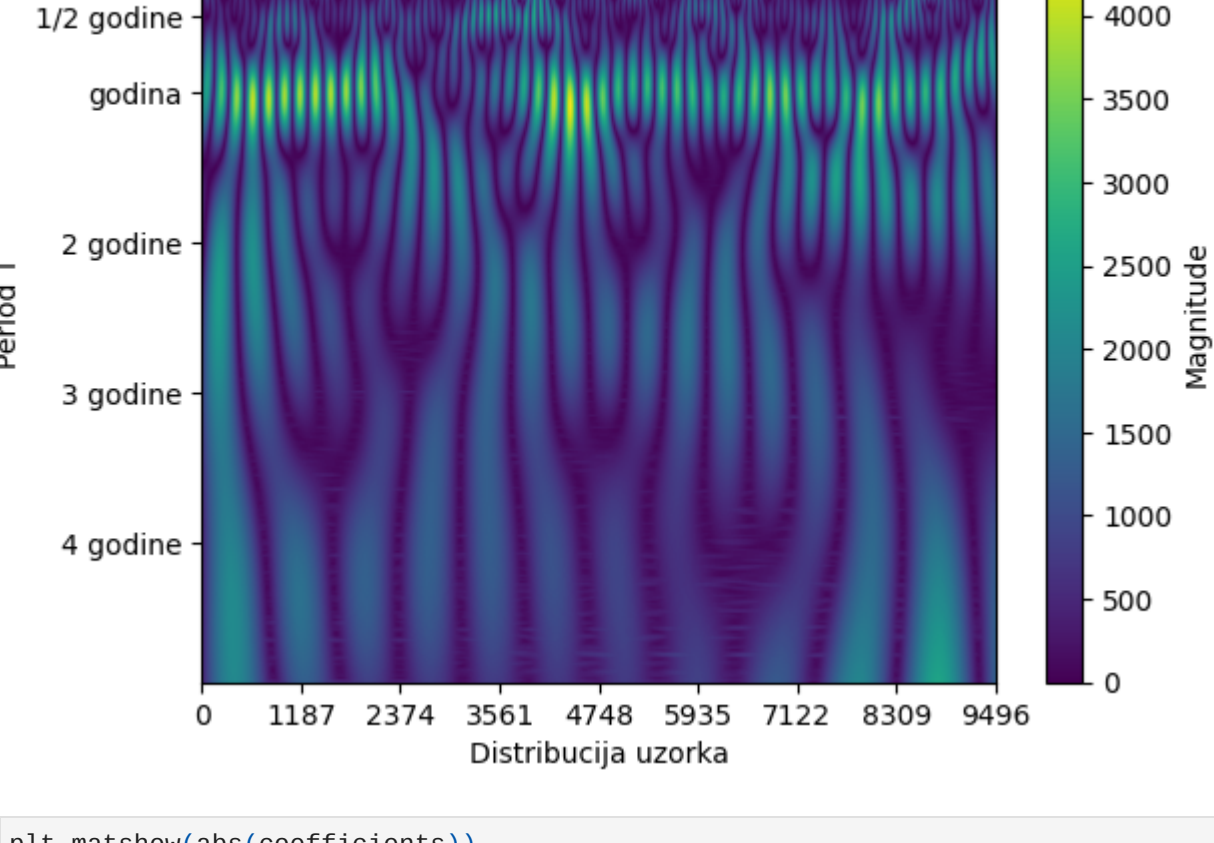
8. Ispišite sve obitelji kontinuiranih valića koje se nalaze u PyWavelets biblioteci. Na istoj slici, koristeći subplot naredbu, nacrtajte dvije valične funkcije po izboru. U naslovu svake slike napišite o kojim valićima se radi.

```
In [ ]: print("Sve wavelet obitelji:", pywt.families())
print("Sve opcije kontinuiranih valića:", pywt.wavelist(kind='continuous'))
wavelet_1 = pywt.Wavelet('bior1.3')
wavelet_2 = pywt.Wavelet('coif1')
plt.subplot(1, 2, 1)
plt.plot(wavelet_1.wavefun()[0])
plt.title("bior1.3 valić")

plt.subplot(1, 2, 2)
plt.plot(wavelet_2.wavefun()[0])
plt.title("coif1 valić")
plt.tight_layout()
plt.show()
```

Sve wavelet obitelji: ['haar', 'db', 'sym', 'coif', 'bior', 'rbio', 'dmey', 'gaus', 'mexh', 'morl', 'cgau', 'shan', 'fbsp', 'cmor']

Sve opcije kontinuiranih valića: ['cgau1', 'cgau2', 'cgau3', 'cgau4', 'cgau5', 'cgau6', 'cgau7', 'cgau8', 'cmor', 'fbsp', 'gaus1', 'gaus2', 'gaus3', 'gaus4', 'gaus5', 'gaus6', 'gaus7', 'gaus8', 'mexh', 'morl', 'shan']

9. Koristeći Morlet valić, odredite kontinuiranu transformaciju zadanog vodostaja. Nacrtajte apsolutnu vrijednost dobivenih koeficijenata. Odgovorite: koje frekvencije su vidljive u vodostaju? Koje godine se javljaju?

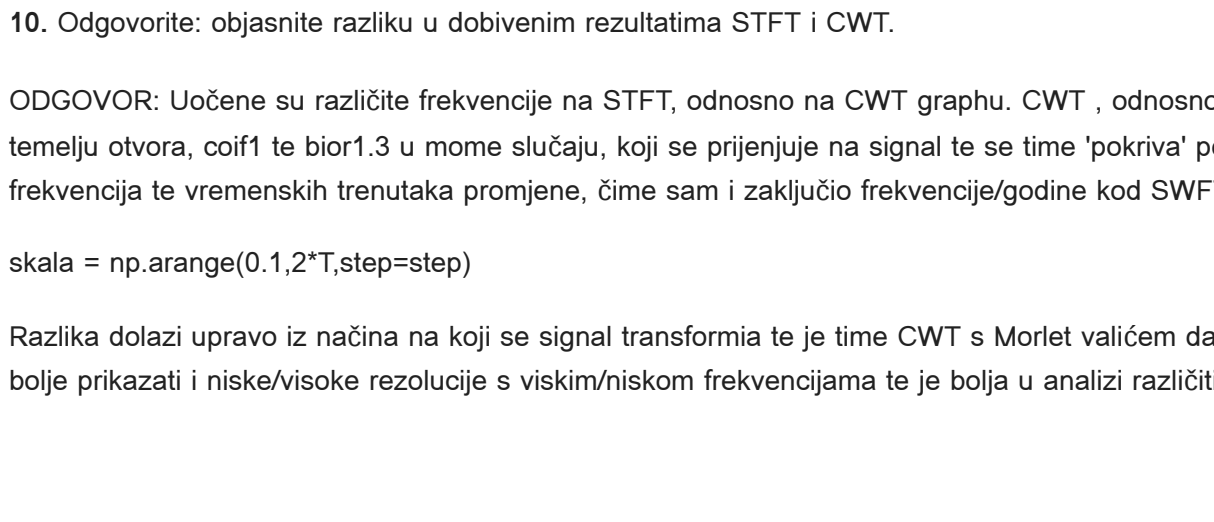
```
In [ ]: val = 'morl'
step = 7
T=730

skala = np.arange(0.1,2**T,step)
coefficients, frequencies = pywt.cwt(water_level, skala, val)

start_year = 1982
end_year = start_year + len(water_level)/365
years = np.arange(start_year, end_year, 3)

periods = 1 / np.array(frequencies)
y_labels = ["1 mjesec", "2 mjeseca", "1/2 godine", "godina", "2 godine", "3 godine", "4 godine"]
y_positions = [30, 90, 150, 365, 2*365, 3*365, 4*365]

plt.imshow(np.abs(coefficients), aspect='auto', extent=[0, len(water_level), periods.max(), periods.min()])
plt.colorbar(label="Magnitude")
plt.title("CWT Kobaša uz valić Morlet")
plt.xticks(y_positions, y_labels)
plt.xticks(np.linspace(0, len(water_level), len(years)))
plt.xlabel("Distribucija uzorka")
plt.ylabel("Period T")
plt.show()
```


ODGOVOR: Vidljive su frekvencije : -730 dana - 365 dana - 182 dana -60 dana

10. Odgovorite: objasnite razliku u dobivenim rezultatima STFT i CWT.

ODGOVOR: Uočeno su različite frekvencije na STFT, odnosno na CWT graphu. CWT, odnosno kontinuirana valična transformacija te STFT, Fourierova transformacija na vremenskom otvoru, u sebi imaju temeljnu razliku: prilagodba na podatke te vrsta signala. SWFT funkcioniра na temelju otvora, coeff te bior1.3 u mom slučaju, koji se prijenjaju na signal te se time 'pokrivu' površina vala. CWT koristi valić (lokalna analizirajuća funkcija zelenih svojstava) koji je transliran i skaliran,u kodu koristio sam Morlet. Iz SWFT grafa, mijenjanjem širine otvora, dolazimo do frekvencija te vremenskih trenutaka promjene, čime sam i zaključio frekvencije/godine kod SWFT grafa. Stegnuće valića određeno je kodom:

skala = np.arange(0.1,2**T,step)

Razlika dolazi upravo iz načina na koji se signal transformira te je time CWT s Morlet valićem dao drukčije frekvencije. STFT ima konstantnu rezoluciju s fiksnim prozorom (stoga i možemo odrediti "bolje" ili "lošije" vremensku, odnosno frekvencijsku domenu). CWT zbog skaliranja može bolje prikazati i niske/viske rezolucije s uskim/viskom frekvencijskama te je bolja u analizi različitih valova (ili nekonstantnih valova u nekoj domeni).